

Základní škola a Mateřská škola Strážek, příspěvková organizace Strážek 27 592 53 Strážek	
VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	
Č.j.:	ZŠaMŠ/1018/2023
Spisový znak	A.1.
Skartační znak	A10
Vypracovala:	Ivana Červinková, DiS., vychovatelka ŠD
Schválila:	MgA. Petr Špaček, Ph.D., ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne	18. 12. 2023
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 1. 2024
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	3. 1. 2024

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tuto směrnici – vnitřní řád školní družiny (dále jen ŠD). Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný **pro žáky, pedagogické pracovníky a pro zákonné zástupce žáků**. Prokazatelné seznámení zákonných zástupců s tímto řádem provedou vychovatelky ŠD při zápisu dětí do ŠD a při aktualizacích během školního roku.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Činnost družiny je určena pro žáky celého prvního stupně i pro žáky druhého stupně základní školy do nejvýše povolené kapacity.

Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků, a jejich zákonných zástupců ve škole a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

1.1. Žáci jsou povinni

- a) řádně docházet do školní družiny (dále jen ŠD),
- b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy a školní družiny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy a školní družiny vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem,
- d) dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem, pokud nepřítomnost zákonný zástupce oznámí třídnímu učiteli, je potom třídní učitel povinen oznámit tuto skutečnost vychovateli ŠD
- e) odkládat školní tašky v šatně, dodržovat pokyn ředitele školy k uzamykání šatních klecí.

1.2. Zákonní zástupci jsou povinni

- a) informovat školní družinu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh zájmového vzdělávání žáka,
- b) oznamovat školní družině údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a změny v těchto údajích,
- c) včas uhradit poplatek za pobyt žáka ve školní družině.

1.3. Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních zaměstnanců, dodržuje školní řád školní družiny a školy. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.

1.4. Žák chodí do školní družiny pravidelně a včas, účastní se všech organizovaných činností. Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná.

1.5. Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti.

1.6. Žák udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.

1.7. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků. Žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé. Je zakázáno užívání a distribuce návykových látek, kouření a používání elektronické cigarety, jsou zakázány projevy vandalizmu, netolerance a rasismu při všech činnostech ŠD ve všech prostorách ŠD, školy a rovněž v areálu školy.

1.8. Žák oznamuje každý úraz vychovatelce nebo jinému zaměstnanci školy

- a) každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností ŠD, hlásí žák bez zbytečného odkladu vychovateli nebo jinému zaměstnanci, který o úrazu neprodleně informuje zákonné zástupce žáka. Úmyslně způsobenou škodu musí uhradit zákonný zástupce žáka,
- b) záznam o úrazu provádí vychovatelka nebo zaměstnanec školy, který v době vzniku úrazu vykonával nad žáky dohled, úraz zapíše do sešitu úrazů školní družiny a neprodleně informuje zákonného zástupce a ředitele školy. Pokud byl úraz ohlášen dodatečně žákem nebo jeho zákonnými zástupci, záznam provádí opět zaměstnanec, během jehož dohledu k úrazu došlo. Evidence úrazů žáků školní družiny se řídí směrnicí o evidenci úrazů.

1.9. Žák nenosí do družiny předměty, které nesouvisí s činnostmi ve školní družině a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Za šperky, hračky, finanční hotovost, mobilní telefony a jiná elektronická zařízení ŠD neručí. Během pobytu ve školní družině žák nepoužívá žádné soukromé elektronické zařízení (jako např: nahrávací technika – mobil, chytré hodinky...).

1.10. Žák se nesmí vzdalovat bez dovození ze ŠD, ani bez vědomí vychovatelky odcházet domů.

1.11. Pravidla pro podmíněčné vyloučení žáka ze ŠD a pravidla pro vyloučení žáka ze ŠD

a) vulgarismy, nerespektování pokynů vychovatele, neposlušnost, ubližování (slovní, tělesné, na majetku) žáka vůči zaměstnancům ŠD, školy a ostatním žákům se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto řádem školní družiny,

b) lze uložit podmíněčné vyloučení ze školní družiny, důvody podmíněčného vyloučení se projednají osobně se zákonným zástupcem a písemně oznamují zákonnému zástupci žáka, včetně přijatých opatření k odstranění nedostatků, které vedly k podmíněčnému vyloučení žáka ze školní družiny,

c) ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud nejsou přijatá opatření k nápravě účinná a tento žák soustavně a prokazatelně opakovaně porušuje školní řád ŠD a opakovaně narušuje svým chováním činnost ŠD, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů,

d) škola neprodleně oznámí podmíněčné vyloučení žáka ze ŠD nebo rozhodnutí o vyloučení ze ŠD a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace školy.

1.12. Žáci mají právo:

a) žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině,

b) žák má právo svěřit se s problémy, ubližováním či potížemi vychovatelce a požádat vychovatelku o pomoc v případě problému a v situacích, ve kterých si neví rady,

c) žák má právo navštěvovat školní družinu na základě písemné přihlášky, přijetí a po zaplacení úplaty za družinu. Žák má právo užívat zařízení ŠD, pomůcky a hry v souvislosti s programem oddělení ŠD. Toto ustanovení platí i pro nepřihlášené žáky navštěvující ŠD.

d) žák má právo na rozvoj osobnosti podle míry nadání, rozumových a fyzických schopností, jedná-li se o žáky handicapované, s poruchami učení nebo chování, na speciální péči v rámci možností školy.

1. 13. Při pobytu ve ŠD mají žáci zajištěn pitný režim, který zajišťuje vychovatelka ŠD.

1.14. Žáci mohou při pobytu ve školní družině konzumovat vlastní jídlo (odpolední svačiny).

1.15. Zákonní zástupci mají právo

a) zákonní zástupci mají právo na informace, které se vztahují k činnosti školní družiny a na informace o průběhu docházky žáka do ŠD,

b) zákonní zástupci mají právo na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se zájmového vzdělávání ve školní družině podle školského zákona,

- c) u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami mají zákonní zástupci právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají vzdělávacím potřebám a možnostem žáka, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení,
- d) zákonní zástupci mají právo na informace o škole podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ve znění pozdějších předpisů.

1.16. Pravidla vzájemných vztahů se zaměstnanci, žáky a zákonnými zástupci

- a) zaměstnancem školy se rozumí jak pedagogičtí, tak i nepedagogičtí zaměstnanci ve smluvním vztahu se školou,
- b) pravidla vztahů vycházejí ze zásady vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělávání,
- c) zaměstnanec se rozhoduje a jedná na základě principů humanity a demokracie podle svých dosažených znalostí a dovedností,
- d) zaměstnanec chápe svou úlohu v rámci školy, své postavení nevyužívá k manipulaci a k osobnímu soukromému prospěchu, uplatňuje rovný přístup ke všem zaměstnancům, odmítá všechny formy diskriminace nebo chování, které utlačuje druhé,
- e) zaměstnanec respektuje psychickou a fyzickou autonomii a jedinečnost jak žáků, tak i spolupracovníků a zákonných zástupců, stejně tak respektuje svou osobnost a své potřeby, má právo na seberealizaci,
- f) zaměstnanec spolupracuje s kolegy, s dalšími profesionály, se zákonnými zástupci a ostatními osobami v zájmu zvýšení kvality a rozvoje školy,
- g) zaměstnanci školy mají právo na zdvořilé jednání ze strany žáků a jejich zákonných zástupců,
- h) vychovatelka je povinna odpovídat zákonným zástupcům na jejich připomínky a dotazy přiměřeným a vhodným způsobem,
- ch) při přijetí žáka do školní družiny stanoví ředitel školského zařízení po dohodě se zákonnými zástupci žáka docházku žáka do ŠD a délku pobytu ve ŠD,
- i) pokud zákonní zástupci budou požadovat změnu těchto sjednaných podmínek, je nutno tuto změnu opět dohodnout s ředitelem školy.

2. Provoz a vnitřní režim školní družiny, přihlašování a odhlašování žáků

Ředitel stanovuje způsob evidence účastníků ve školní družině takto:

2.1. O přijetí žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě přihlášky, přednostně jsou přijímáni žáci I. stupně od nejmladších žáků po nejstarší.

2.2. Ve školní družině je pověřena evidencí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací zákonným zástupcům, vyřizování podnětů a stížností.

2.3. Do školní družiny nastupují žáci před vyučováním a po skončení vyučování (podle provozu školní družiny, v době oběda a ihned po skončení vyučování).

2.4. V době prázdnin může být provoz ŠD po projednání se zřizovatelem přerušen. Zájem o využití školní družiny sdělí zákonný zástupce žáka přes Edupage – Průzkumy.

2.5. Zákonný zástupce žáka přihlášeného k pravidelné docházce do školní družiny sdělí rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na přihlášce. Neodchází – li žák sám, je osoba pověřená povinna jej vyzvednout ve stanovenou dobu, a to v čase, kdy je zajištěn dohled v šatně. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině,

odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí zákonný zástupce tuto skutečnost vychovateli školní družiny písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

2.6. Vyzvedne – li zákonný zástupce žáka ze školy během vyučování a již se do školy nevrátí, oznámí nepřítomnost ve ŠD vychovateli třídní učitel.

2.7. Evidence docházky žáků do školní družiny je vedena v docházkovém listě.

2.8. Bez svolení vychovatelky nesmí žák školní družinu opustit.

2.9. Organizace činnosti školní družiny

a) Provozní doba ŠD je od 6:25 do 7:25 a od 11:00 do 16:00 hodin. Oddělení školní družiny jsou umístěna v budově 1. stupně ZŠ v přízemí. Pro činnost ŠD se využívá tělocvična, hřiště, okolí školy, knihovna, cvičná kuchyňka a školní dílna,

b) Provoz ŠD končí v 16.00 hodin. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby zákonnými zástupci vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky zákonné zástupce žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD. Pokud je tento postup bezvýsledný, postupuje vychovatelka následujícím způsobem:

1. o situaci informuje vychovatelka ředitele školy
2. na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě,
3. na základě předchozí dohody s obecním úřadem kontaktuje pracovníka obecního úřadu,
4. požádá o pomoc Policii ČR.

2.10. Oddělení školní družiny se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků. V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením. Ředitel stanovuje nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:

- a) při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem, max. 25 žáků na jednoho pedagogického pracovníka
- b) při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vychovatelka ŠD s ředitelem školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.

2.11. Do školní družiny přicházejí žáci před vyučováním sami a po skončení vyučování pod vedením vyučujícího, který měl poslední hodinu v dané třídě nebo s vychovatelkou ŠD. Vyučující předávají vychovateli žáky do ŠD po poslední vyučovací hodině. Po čtvrté vyučovací hodině chodí žáci na oběd s vychovatelkou. Po páté vyučovací hodině chodí žáci na oběd s vyučujícím a sami se vrací do ŠD, v prostorách chodeb je v tuto dobu zajištěn dohled. Žáky navštěvující zájmové kroužky uvolňuje z družiny vychovatelka na základě přihlášky do kroužku nebo do ZUŠ na celý školní rok. Do doby návratu žáka do ŠD odpovědnost za bezpečnost žáků přebírá lektor kroužku nebo pedagog ZUŠ. Žáci odchází ze ŠD do šaten v době uvedené v přihlášce. Za dohled zodpovídá určený zaměstnanec školy.

2.12. Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitel školy na návrh vychovatelky školní družiny.

2.13. Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Příležitostná činnost – není zahrnuta do týdenní činnosti, jedná se o jednorázové akce, např.: besídky, drakiáda, slavnosti, divadelní vystoupení, sportovní dny.

Příprava na vyučování – doplňovačky, kvízy, křížovky, programy na PC, tematické vycházky, případně dle zájmu rodičů vypracování domácích úkolů.

Odpočinková činnost – poslech, četba, sledování pohádek, vyprávění, relaxační cvičení, aktivní odpočinek při tělovýchovných aktivitách.

Spontánní činnost – spontánní hry ve družině či venku v přírodě či na hřišti, tvorba dle vlastní fantazie, individuální klidové činnosti.

2.14. Školní družinu mohou navštěvovat i žáci nepřihlášení do školní družiny a to v případě, kdy to povoluje kapacita počtu účastníků (kapacita družiny). Evidence docházky žáků nepřihlášených do ŠD vede vychovatelka.

Školní družinu mohou ráno od 6:25 do 7:00 využít dojíždějící žáci 6. ročníku.

2.15. Zákonní zástupci a další návštěvníci do místnosti ŠD nevstupují, bez doprovodu zaměstnance ZŠ a MŠ školy

3. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před rizikovým chováním a před projevem diskriminace, nepřátelství nebo násilí

3.1. Všichni žáci se chovají při pobytu ve školní družině i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo pobyt ve školní družině dovoleno zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dohled způsobitou osobou. Vychovatelka školní družiny provede prokazatelné poučení žáků o bezpečnosti v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede vychovatelka záznam do dokumentace školní družiny (do třídní knihy).

3.2. Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

3.3. Pedagogičtí zaměstnanci sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a zákonné zástupce postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby.

3.4. Pedagogičtí a provozní pracovníci školy nesmí žáky v době provozu školní družiny nechat bez dohledu dospělé osoby, žáky uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotné posílat k lékaři. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.

3.5. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje zájmové vzdělávání, zajišťuje škola vždy nejméně jedním pedagogickým zaměstnancem školy.

3.6. Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu školy.

3.7. Za žáka, který byl ve škole a do družiny se nedostavil, vychovatelka neodpovídá!

4. Podmínky zacházení s majetkem školy ze strany žáků

4.1. U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, pedagogů či jiných osob je provedeno šetření a je vyžadována náhrada škody od zákonného zástupce žáka, který poškození způsobil. Zákonnému zástupci je nabídnuta možnost opravy poškozeného majetku nebo mu je oznámena povinnost uhradit vzniklou škodu. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody se zákonným zástupcem žáka je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociálně právní ochrany dětí (OSPOD).

4.2. Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně vychovatelce ŠD. Žáci dbají na dostatečné uschování svých osobních věcí do tašek.

4.3. Do ŠD žáci nosí pouze věci potřebné k probíhajícím činnostem, cenné věci do ŠD nenosí. Hodinky, šperky, mobilní telefony apod. mají uložené v tašce, mají zakázáno je odkládat jinde.

4.4. Žáci jsou povinni řádně pečovat o majetek ŠD, ochraňovat jej před ztrátou a poškozením.

4.5. Při nahlášení krádeže žákem se o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc se předá orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo žák bude poučen, že má tuto možnost.

5. Podmínky úplaty ve školní družině

5.1. Stanovení výše úplaty ve školní družině

a) Je-li výše úplaty stanovena rozpočtem, nesmí rozpočtované příjmy na účastníka překročit rozpočtované výdaje na účastníka o více než 20 %. V ostatních případech nesmí výše úplaty překročit 120 % průměrných skutečných neinvestičních výdajů na účastníka v uplynulém kalendářním roce ve stejné nebo obdobné činnosti. Do rozpočtovaných výdajů, popřípadě do skutečných neinvestičních výdajů se nezahrnují výdaje na platy, náhrady platů, nebo mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou za základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, na učební pomůcky a rovněž výdajů na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání, poskytované ze státního rozpočtu.

Úplatu ve školní družině stanovuje zřizovatel školy. Ta částečně hradí neinvestiční náklady. Zřizovatel školy o výši úplaty informuje s dostatečným předstihem. Platná je pro všechny žáky, kteří jsou přihlášení a přijati k zájmovému vzdělávání. Stanovení výše úplaty viz. příloha 1.

b) Tato částka platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny.

c) Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže

- aa) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- bb) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
- cc) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli,
- dd) úplata za zájmové vzdělávání žáka se vrací jen v případě, bude-li žák ze školní družiny písemně odhlášen.

5.2. Podmínky úplaty

- a) Úplata je splatná předem, platí se zpravidla **ve dvou splátkách – za období září až prosinec a leden až červen.**
- b) Úplatu hradí zákonný zástupce za přihlášené dítě, pokud se účastní zájmového vzdělávání **alespoň jeden den v měsíci.**
- c) Pokud za dítě není úplata uhrazena, vychovatelka školní družiny o tom uvědomí ředitele školy nejpozději do jednoho měsíce. Ředitel školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

6. Dokumentace

Ve školní družině se vede tato dokumentace:

- a) Školní vzdělávací program ŠD
- b) Přehled výchovně vzdělávací práce pro školní družinu (třídní kniha)
- c) Docházkový list žáků
- d) Přihláška s informacemi od zákonných zástupců
- e) Měsíční plány + projektová dokumentace
- f) Tematický plán činnosti (roční)
- g) Evidence omluvenek - lístečky

Ve Strážku 18. prosince 2023

MgA. Petr Špaček, Ph. D., ředitel školy